

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po mesecu 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnivo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.
Upravnivo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vseučiliški shod.

Že zjutraj dohajali so udeleženci v Ljubljano. Ob polu dveh popoludne podali so se vsi prišli velikošolci na kolodvor, da vspremo zadnje došlece. Okoli 4. ure popoludne odpeljali so se v vozovih na Vodnikov rojstni dom v Gornjo Šiško. Pokanje topičev in mnogobrojno ljudstvo pozdravljalo je prišlece. Dospevše goste pozdravil je g. Matijan pred hišo z zastavami okrašeno. Ko so sedli velikošolci okrog miz, spominjal se je predsednik slavnostnega odbora g. drd. med. Janko Marolt prvega našega pesnika, na kojega bivšem domu je marsikomu prvič dana prilika preziti par veselih ur.

„Slava“-klici sledili so naudušenemu govoru.

G. pevci zapeli so na to „Liepa naša domovina“ in pokanje topičev odmevalo je raz grič nad Žibertovo hišo. Po oficijalnem predstavljanji in seznamovanji, povzame besedo g. cand. iur. Josip Kušar, ter opomni vse pričujoče, da bodo gotovo vsi vedeli varovati svojo čast, posebno na današnjem danu, ki je kočljiv radi tega, da odhajajo baš danes rezervniki na dopust ter bi se marsikova krivica utegnila od strani naših nasprotnikov urezati na rovaš akademikov. (Dobro-klici.)

Zatem vršila se je prosta zabava.

Napivalo se je še častitim gosp. gostom, pričujočemu krasnemu spolu, Šiškarjem.

Burni živio- in slava-klici zadoneli so hipno in pokanje topičev odmevalo je z gričev, kajti v družbo, že zbrano, prišli so zastopniki naše sicer tožne, a nikendar izgubljene Koroške.

Ko se je obče naudušenje poleglo, napisil je predsednik akad. društva „Triglav“ gosp. Fr. Gestrin, novodošlim gostom. Govor vsprijet z naudušenimi živio-klici tožnemu Korotanu.

G. nadučitelj Govekar govoril v imenu Šišenske Čitalnice ter kliče gostom: „Na zdravje!“

G. drd. med. J. Marolt naroča v svojem govoru, da izrazi g. predgovornik simpatije slov. akademikov Šišenski Čitalnici.

V imenu koroških Slovencev govoril cand. iur. g. Vekoslav Kraut, ter poudarje v uprav pesniš-

kem govoru, kaka radost ga je prešnjala, ko je stopil prvič v slovensko stolico, na slovenskih tleh. Končajoč svoj govor napija v to, da bi shod slov. vseučilišnikov obrodil v bodočnosti lep sad in da bi se onih lepih idej in idealov, katerih se bodočno gotovo navzeli, če jih še nismo sedaj, lastili vedno, tudi v pozni starosti, kakor vodja Korotanov čest. g. Einspieler. Ako bode slovensko razumništvo istotako ravnalo, potem

Veselih časov srečo bo užival,
Imel bo jasne dneve narod moj!
(Živio! Slava!)

V imenu Primorjanov gosp. stud. iur. Jos. Abram v nadi, da se bode tudi zasijalo solnce sreče v Primorski, če ne prej, vsaj tedaj, ko bodo mlajši zarod z vso svojo naudušenostjo stopil v boj, v ne brezuspešen, temveč v buren in gotovo da plodonosen boj.

G. profesor Petelin poudarjal je v svojem govoru, da bi se držalo dijaštvu vedno onih idealov, katere goji sedaj in kakeršno je gojilo — seveda v manjšini za njega bivanja v Gradcu. Le s temi idejali zmagamo. In hoc signo vinces!

G. drd. med. J. Marolt govoril v smislu gosp. predgovornika ter zagotavlja, da bodo vsi dijaki gotovo s skrbnostjo varovali svoje uzore in dalje razvija v svojem govoru, da bode slovensko dijaštvu, ki je ob jednem slovansko, vedno borilo se za one ideje, katere kot svoje svetosti zagovarja vse slovanstvo.

G. cand. iur. J. Kušar nazdravila Šišenski Čitalnici in njenemu podpredsedniku g. Govekarju.

G. Govekar zahvaljuje se za napitnico in obljubuje, da bode vedno ostal, kar je — iskren Slovenec. (Živio!)

Komers.

Zvečer ob 8. uri začel se je v salonu „Prizvezdi“ komers, ž njim pa pravo dijaško življenje. Prisotnih je bilo kakih 60 velikošolcev, nekoliko „starih hiš“ in „pomahanih glav“, ter drugih povabljenih gostov, ki so bili tako srečni, da so še dobili prostora. Oficijalnemu delu komersa predsedoval je med. drd. J. Marolt, kateri v prvem na-

krat pisal, pa vedno z naslovom „Iz Hude luknje“, da se bodo dopisov mojih bolj bali — ka-li?

Meni se je divna „Huda luknja“ nad prepričajnim Velenjem jako prikupila; vočeč se po njej, polotila se me je misel, bi li ne bilo umestno, da bi bili v 4. dan septembra Slovenjograške nemčurje stlačili v to hudo luknjo — župana tudi! Prištedili bi si bili potem smeh, ki nas je posilil, ko je blaziran Slovenogradčan, gledajoč nas z odprtimi ustmi, laskavo rekel: „Schaut's, das sind ja einige recht intelligente Gesichter!“

Da je ta junak še samec, svetoval bi mu, da si za soprogo vzame ono gospodičino gosko, ki je ob bivanji Čehov v Ljubljani vskliknila: „Die Leute sind ja ziemlich gut angezogen.“

Clovek bi jo res kar v „Hudo luknjo“ potegnil, in če jaz doživim kdaj 70 let, ne budem pridel slavnosti drugej, nego v „Hudi luknji.“ Povabil pa budem jedino in jedino le župana Slovenjograškega. Čisto sama bodeva sedela pri banketu, on pa mi bode neprestano propovedoval, da sva na nemških tleh, da je „Huda luknja“ nemška in da se imenuje „Böses Loch.“ Ta propoved županu Tomscheggu ne bode delala preglavice, avtomatično bode ponavljaj, kar je pridigoval v gostilni Gürtherjevi v Slov. Gradci, seveda še le zvečer, ko je bil vzduh že čist rudečih srajc.

govoru pozdravil vse iz Kranjske, Koroške in Primorske došle kolege — štajerski velikošolci na komersu neso bili zastopani, — ter napije koroškim Slovencem, osobito pa velikošolcem s Koroškega, ki so došli v razmerno brojnem številu. Potem je predsednik zaporedoma napijal prof. dr. Kreku, podpiratelju velikošolske mladine, iskrenemu Slovencu in Slovanu in slavnemu učenjaku, drž. poslancu dr. Ferjančiču, velikošolcem iz Trsta, Trudnu in Abramu, J. Zubukovcu, J. Kušarju, predsedniku trgovske in obrtne zbornice, poleg njega pa so govorili, oziroma odgovarjali in napijali: stud. jur. Vekoslav Kraut iz Koroške beli Ljubljani, dr. Ferjančič značajni slovenski akademiji, prof. dr. Krek mladini slovenski, dr. vitez Bleiweis Trstenški ljubezni domovinski, „Slovenije“ častni član dr. Vošnjak akad. društva „Sloveniji“ in „Triglavu“, J. Kušar ml. dr. Tavčarju, stud. jur. Gestrin dr. Vošnjaku, dr. Ferjančiču in dr. Tavčarju itd. Komersa zabavnenu delu pa je predsedoval g. Kušar ml., ki je z obilnim humorjem na splošno zadovoljnost vršil svojo nalogu. Vrstili so se razni govorji in napitnice s pevskimi zbori in čuli smo par izbornih čveterospevov, bila je v obče zabava tako živa in mikavna, kakor je možno le ondi, kjer se shaja velikošolska mladež v svojej mladenički naudušenosti in v svojej kipečej radosti. Povodom velikošolskega shoda izdal se je poseben ilustrovan list z naslovom „Krokar“, ki se je včeraj prav dobro razpečaval. „Krokar“ obsegata 12 str., ima mnogo dantipnega berila, stoji pa samo 20 kr., zatorej, prijatelji šaljivega gradiva, le hitro posezite po tej jedini številki „Krokarjevi“.

Slavnost Trstenjakova.

(Dalje.)

Trst. — Najsrčnejša voščila k petdesetletnemu delovanju za naš narod. Bog Vas ohrani še mnogo let.

Slovenska čitalnica.

Metlika. — Z bregov Kolpe slava in mnoga leta!

Čitalnica Metliška.

Pridigovati mi bode moral, kakor v Slovenjem Gradcu, da moja srajca ni od pristne sokolovine, da nam ponuja desnicu v spravo pod tem pogojem, da prepustimo Slovenjograško okolico nemštvu in povедal bode morda naposled celo kaj zanimivega iz zgodovine svoje hiše.

Tako bodeva v Božjem strahu praznovala in napijala šolskemu nadzorniku Ambrožiču, „Šulfernjakom“ in drugim spakedrancim prikaznim, pa nama ne bode treba hoditi tja gori na Stari grad, kjer sem na angeljsko nedeljo pošteno v potu svojega obraza prekorakal vseh 14 stacionov, kar me je vrnivšega se v Stari trg stalo šest kozarcev izvrstnega Petričevega piva.

Temu županu bi Slovenj-Gradčani pravo za pravo morali dati ukor, oziroma „consilium abeundi“, kajti razen njega ni nas izzivala živa duša in Slovenj-Gradčani so pokazali, da so veliko bolj omikan, nego Celjani. Saj veste kako pobalinske nesramnosti so uprizorili ob prihodu Sokolov Celjani, mej katere štejemo seveda tudi mlajši „šmok“, ki ga imajo brumni Celjani permanentno za zabavljanje, katerega je pa baš toliko treba, kakor one napitnice dr. Tomscheggu zvečer, katera se je pa vsled bURNEGA zahtevanja morala premeniti v zdravico mestu Slovenjograškemu. Pač pa je bila umestna napitnica g. Gabrška z Vranskega na Slo-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Z nenavadno doslednostjo pripeka solnce dan na dan, ni je moče z neba, ajda usiha, čebelarji tožijo in se praskajo za ušesi, poljedelci tarnajo, da je vreme jako neugodno repi in korenju, kajti

„Huda suša je nastala“

Gora vode ni dajala.“

V takej dobi je tudi za listkarja huda. Nikjer kaj pikantnega, nikjer kaj novic. Vesel mora biti, ako opazi v kakem listu „morskega soma“, ki je pa po svojem domovinskem listu in po svojega želodca vsebini pravi pravcati „morski volk“; še veseljši pa, kadar dobi od kakega prijatelja, recimo iz „Hude luknje“, dobro, a prav zanimivo pisemce, dobro pisano, kakor iz lastnega srca vzeto. Ni mu treba mučiti si na dalje možganov, besedo ima mesto njega prijatelj njegov, ki potem govori tako:

Nikarte misliti, gospod urednik, da to pismo pišem ravno tam v zloglasni „Hudi luknji“, skozi katero ste se menda tudi Vi vozili, vračajoč se od slavnosti literarnega orjaka, Davorina Trstenjaka. Jaz pišem od drugod, Vi že veste od kod, ali to ostani mej nami. Namenil sem se, da budem več-

Št. Jurij o b Južni železnici. —
Naj Bog da živeti Vam mnoga še leta,
Žele Vam iz srca Šentjurska dekleta.

Ljubljana. — Presrčno čestitata Vam

Anton Zamuda, finančni tajnik,
Jakob Predika, profesor.

Vojnik. — Slava slavnemu župniku staro
slavne starotrške fare!

Tone Brezovik, Starotrški rojak.

Radovljica. — O petdesetletnici Vašega knji
ževnega delovanja kličem! Bog Vam daj še mnogo
let delovati v čast našemu narodu.

Murnik.

Karlopago — Današnjemu slavnostnemu
danu raduje se na krsnoj dalmatinskoj meji in če
stita Vam

Grabonosec Leopold Potočnik,
gvardijan kapucinov.

Velike Lašče. — O dvojnem današnjem
prazušniku Vašem Vam čestitam od vsega srca, Bog
Vas živi!

Profesor Levec.

Ajdovščina. — Nekdanjemu Iliru iz Šta
jerske, osvetitelju slovanskega lica kličeva prigodom
petdesetletnice njegovega književnega delovanja mno
gaja leta!

Dugulin, Krkoc, duhovnika.

Ruše. — Davorinu in njegovim čestilcem
slava!

Kmetsko bralno društvo v Rušah.

Dunaj. — Neutrudljivemu delavcu na na
rodnom polji, neustrašljivemu boritelju za vseslo
vansko idejo, izvrstnemu pisatelju in očetu štajers
kih Slovencev slava in mnoga leta.

Dr. Mirko Ploj.

Rudolfovo. — Svojemu nekdanjemu učitelju
velečenjenemu zgodovinarju, jezikoslovcu in starino
svetu Trstenjaku čestitam iz vsega srca in kličem!
Bog čuvaj in hrani to diko slovensko še mnogaja
leta!

Profesor Ivan Poljanec.

Slatina. — Odbor Slatinskega katoliškega
političnega društva kliče od Sotle slavljenca slava!

Dekorti predsednik.

Litija. — Gorečemu rodoljubu neutrudljiv
emu pisatelju kličem o njegovi sedemdesetletnici
mnogaja leta!

Svetec.

Mura u. — K Tvojemu sedemdesetemu rojst
nemu dnevnu vse dobro od tvojega starega prijatelja.

Strodl.

Ljubno. — Slavnemu učenjaku, neutrudljiv
emu pisatelju, slovečemu zgodovinarju in starino
svetu Trstenjaku čestitam iz vsega srca in kličem!
Bog čuvaj in hrani to diko slovensko še mnogaja
leta!

Svojmir Kassel in Alojzij Soba abiturjenta,
Rastislava Šarc, Vladiboj Šarc.

Mozirje. — Iz sre mladih Slovenk vspre
mite, slavno zaslужni gospod, najiskrenje spošto
vanje! Mili Bog naj Vas hrani še mnogo let!

Rosa Svetlinova, Pavla Hofbauer, Marija
Goričar, Viljemina Hofbauer.

Trst. — Preslavnemu starinoslovemu in pisa
telju slovenskemu srčno častitata k današnjej sve
čnosti in mu naudušeno kličeta: Slava! Živio!

Križman, Gomilšak.

vencev solidarnost, katero smo pri Davorinovi slav
nosti zopet zatrdirili.

Slovenji Gradec ima z ostalim svetom jako
slabe zveze. Temu je menda pripisovati, da so ne
kateri hišni gošparji še malo primitivni in da
nemajo prostorov, kamor hodi človek „zavoljo sebe“,
a toli tolerantni pa so vender, da so gospodom,
stanujočim v jedni sobi s podstarosto „Savinjskega
Sokola“ zapeli slabotno podoknico. Bilo je to jako
ljubezivo in pogumno, saj je jeden izmej njih
sam dejal: A bos, iher san ja nur drei, bir san
aber viere!

Še nekaj mi je na srci. Izredno mi je uga
jalo uradništvo. Pri banketu občeval sem z dvema
uradnikoma okrajnega glavarstva, oba govorita lepo
in pravilno slovenščino, tudi tamošnji sodnik kako
dobro govorja naš jezik. Njemu nasproti pride mi
na misel drug sodnik, nikakor preveč duhovit, iz
blaženega področja Heinricherjevega, ki si ne da
odpraviti razvade in še vedno nalašč lomi jezik
„rešpehtarjeve kuharice“, ki ste ga nekoč nazivali
„primojduševski jezik“. No hvalimo Boga, da taki
sodnički ne zahajajo na narodne veselice in slav
nosti, marveč pohajajo le navadne gostilne, kjer
poslušajo, ali sami pripovedujejo pridige à la dr.
Tomschegg. Na svidenje v „Hudi luknji!“ S.

Ljubno. — Slava Tebi, velikan učenosti!

Narodnjaki na Ljubnem.

Gradec. — Narodnjaku-učenjaku čestita k
njega jubileju Narodna Čitalnica Graška.

Ljubno. — K njegovi, radi plodovitega de
lovanja veselje prouzročajoči sedemdesetletnici od
požarné brambe in občine Ljubenske najsrečnejša vo
šila! Mnogaja leta, krepki Živio!

Matija Sternad.

Ljubljana. — Slavnemu starinoslovemu in
prijatelju srčen pozdrav.

Rodbina Bleiweis-Trsteniški.

Gornjograd. — Starosti slovenskih učenja
kov in prijateljev še mnoga leta!

Dekanija Gornjograd.

Ptuj. — Ker ni moč ustno izraziti čustev svo
jih, blagovolite vsprejeti nastopni iskreni vsklik. Iz
vse duše svoje Vam kliče stričnik Vaš: Bog mili
Vam vrni, kar ste storili za dragi naš dom in Vas
čuvaj in hrani še mnogo let!

Josip Sattler.

Divača. — Slava vremenu narodnjaku Rodoljub s Krasa.

Mozirje. — Mozirska občina Vam udano
čestita o priliki Vaše pisateljske petdesetletnice ter
Vam kliče: Slava! Na zdravje! Mnogaja leta!

Župan Oroslav Skruba.

Ljubljana. — Učenjaku, ponosu našega
naroda, velja naš pozdrav.

Čitalnica Ljubljanska.

Mozirje. — Bolehnost pouzročuje, da se ne
morem osobno udeležiti slavnosti Vaše, kličem Vam
torej po žici: Ohrani Vas Bog še mnogo let!

Lipold Mozirski.

Mengiš. — Slovenskih zgodovinarjev in sta
rinoslovcev očetu slava!

Anton Kobler.

Mozirje. — O priliki petdesetletnice Vašega
veleslavnega delovanja za žitje in narodno zavest
Slovencev se veselimo z Vašimi častilci ter kličemo:
Krepko živel še mnoga leta!

Odbor Čitalnice Mozirske. Pirš, predsed
nik; Škoflek, tajnik.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. septembra.

Ogre jezi, da se na Češkem širijo agitacije
proti kupovanju ogerskih pridelkov. Organ Tisze
„Nemzet“ hudo zategadel napada ne le Čehi, pa
tudi Taaffejevo spravljivo politiko. Ogerski list se
predzne celo trditi, da sedanja sistema škoduje dr
žavnim in monarhičnim interesom in opozarja av
strijske odločilne faktorje, da naj dobro premislijo,
kam bode sedanja politika državo privela, ko so že
Čehi sedaj tako predzni postali. Seveda Madžari
mislijo, da sami smejo vse, drugi pa nič. Ko so v
Pešti napadali skupno vojsko in njenega poveljnika,
je bilo dobro, če se pa le kak Slovan ganě, je pa
tako vse po konci.

Shod gorenjeavstrijskih obrtnikov v
Linci, katerega se je udeležilo kacič 1000 osob, se
je izrekel za ločitev trgovskih in obrtnih zbornic.
Člane obrtne zbornice naj bi volile obrtne zadruge.
Hoppicher je priporočal, da bi se osnovali državni
obrtni soveti, deželní in okrajni obrtni soveti po
vzgledu šolskih oblastev. Nadalje se je izrekel obrtni
zbor, naj se odpravi krošnastvo, poostre predpisi
o dokazu sposobnosti, naj se upeljejo izpit za mo
stre, odpravi obrtno delo po kaznilnicah, ter sklenil
je peticijo, da se nadomesti sedanji poročevalec za
obrtne zadeve v trgovskem ministerstvu z drugim.
Predsedstvo shoda se je pooblastilo, da skele, kot
deputacija predloži cesarju.

Vnanje države.

Bivše bolgarske regente Stambulova, Mut
kurova in Živkova je knez odlikoval z redom za
hrabrost 1. razreda. — Opozicija bude začela iz
dajati več časopisov, v katerih bude pobijala sedanjo
vlado. Dosedaj opozicija ni mogla izdajati svojih
listov, ker je bilo obsedno stanje. Knezu sovražni
elementi se bodo sedaj jeli svobodne gibati in
kmalu bomo lahko se preverili, da Koburžan nema
naroda za seboj. Rusi se celo nadejajo, da bode v
kratkem narod sam pregnal Koburžana, kakor je
Battenberžana, kar se pa morda tako hitro še ne
zgodi. Od kar so regenti dali postreliti ruske pri
staše v Ruščuku, je opozicija v Bolgariji jako pre
vidna postala in bude tako dolgo mirovala, da bode
zagotovljena, da ustaja ne bode brez uspeha. —
Uradni list je objavil ukaz bivšega vojnega ministra
Petrova, v katerem se majorjema Nikučevu in Uva
lijevu izreka oster ukor, ker nestal ukljub povelju
prišla v polni paradi k vsprejemu kneza Ferdinanda.
— Bolgarski emigrantje pošiljajo vladi prošnje, da
se jim dovoli povrat v Bolgarijo. Mnogo takih pro
šenj je vlada že povoljno rešila. — Mej bolgarsko
vlado in duhovščino utegne navstati resen razpor,

ki utegne mnogo škodovati vladi. V Carigradu živeči
bolgarski eksarh Josip nikakor neće podpirati vlade,
in Stambulov ga je zategadel sedaj odstavil in mu
zopet priznal prejšnjega eksarha Antimosa in ga
poklical v Sofijo. Antimosa je bila sinoda odstavila
1878. leta. Večina duhovščine se bode potegnila za
Josipa, ter ne bode Antimosa hotela priznati. —
Vlada je prestavila mnogo okrajnih načelnikov iz
političnih uzrokov, odpustila pa sedanja vlada še ni
nobenega višjega uradnika.

Večina francoskih listov se raduje, da je
mobilizacija za poskušnjo tako ugodno izpala. Ko so
bili 1870. leta Francuzi tako pripravljeni, kakor so
sedaj, bi jih Nemci ne bili premagali. Opozicijski
listi pa opozarjajo na nekatere pomankljivosti. Tako
je četrti dan mobilizacije 59. polk postal dvesto
svojih reservistov iz Foixa v Agen, ki do tja nes
dobili niti orožja, niti uniform. Drugi listi pa vedo
povedati, da so reservisti v več krajih klicali:
„Vive Boulanger!“ kar v nekem oziru ni baš dokaz
stroge discipline.

Po ukazu nemškega cesarja zborovali bodo
letos okrajni zastopi v Alzaciji in Loreni od 21.
dne novembra do 3. dne decembra. Letošnji zase
danji okrajni zastopi začeta se dne 17 in 19.
decembra. Najvažnejša naloga okrajnih zastopov
bodo volitev deželnih odbornikov, katerim letos po
teče triletni mandat — Na Saksionskem bodo 18.
oktobra volitev za deželnini zbor. Agitacije so se že
pričele, posebno svobodomislna stranka že sklicuje
volilne shode. Socijalisti se veliko ne brigajo za vo
litve, ker ni dosti upanja, da bi kje zmagali, kar
za deželnini zbor ne velja splošna volilna pravica.

Ko se je zaključil katoliški socijalistički kongres v Lüttichu bil je zvečer velik shod belgijskih
delavcev, kateremu je predsedoval Reimski kardi
nal-nadškof, in katerega sta se udeležila Lüttički
in Tournayski škof. Dosedaj se še ni nikdar pri
godilo, da bi bil kak škof predsedoval shodu de
lavcev. To je pač tudi znamenje časa.

Ko je prišla v angleškem parlamentu na
vrsto uprava irskih kaznilnic, so irski poslanci budo
napadali vlado, da zapira narodne vodje in s poli
tičnimi zločinci v ječah ravno tako dela kakor z
navadnimi tatovi. Nek poslanec se je izjavil, da no
beno civilizovana vlada tako podlo, živinsko in ne
sranno ne postopa s svojimi nasprotniki, kakor
angleška. On bi želel, da pride dan, da bi mogel
on sedanjega ministra za Irsko zapreti za šest me
secev. Drug poslanec se je pa izjavil, da, ko bi on
moral toliko potrpeti, kakor so njegovi tovariši,
prihranil bi si golido umazane vode ter je v zbor
nici ministru vrgel v obraz.

Dopisi.

Iz Gorice 9. septembra. [Izv. dop.] „Slo
venski Narod“ je objavil ob svojem času in ob
raznih prilikah kako obširne in jasne članke ter dop
ise o stanju in razmerah bolnišnic in usmilj
enih bratov v Gorici. Tudi je sedaj stvar
značna in je prebivalstvo obeh narodnostej na Go
riškem dobro presojuje in pravčno obsojuje Itali
jani, kakor Slovenci zdaj že dobro vedo, komu je
jedino še mari, stvari prikrivati in očitne neugod
nosti zagovarjati. Po vsem tem je tako obžalovati,
da se je našel celo slovenski dopisnik, ki je šel na
led, in ki je vsled tega popolnoma napačno poročal
o neprijetni zadavi v „Slovencu“, št. 185, z dne
17. avgusta t. l. v dopisu z Goriškega.

Zaradi stvari najbolj, potem v lastno obrambo
hotel sem z dopisom od 23. augusta g. dopisniku v „Slovencu“ obširneje odgovoriti. Ker se mi ni
spritel ta dopis v „Slovencu“ nadejam se, da mu
da prostor slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“,
katero z dopolnitvami doslej v listu priobčenih po
datkov ustreže na prvem mestu zlasti slovenskemu
občinstvu na Goriškem.

Omenjeni dopis „Slovenčev“ z Goriškega pravi
mej drugim: „16. julija je bila zopet zdravstvena
komisija v Goriški bolnišnici usmiljenih bratov radi
že znanih pritožeb dr. Rojca, kateri je poslal svoje
obtoženo poročilo ob onih dodelnih pomanjklj
jejih in nedostatnostih na justično ministerstvo na
Dunaj.“ Dalje: „dr. Rojcu se bodo pa vse njegove
neutemeljene pritožbe v prihodnji sesiji dežel
nega zobra pobijale točka za točko!“

Istina je, da sem poslal svoje poročilo o tu
kajšnji bolnišnici „usmiljenih bratov“ — poročilo,
katerega sem prebral nad dve tretjini 10. januarija t. l.
v seji visokega dež. zobra, in katero sem pri
občil pod naslovom „Svojim volilcem“ — in pa
27 originalnih dokumentov 1. junija t. l. visokemu
ministerstvu notranjih zadev na Dunaj.

Ni istina, da sem v onem obtoženem poročilu
navajal o bolnišnici usmiljenih bratov „dozdevne po
manjkljaje in nedostatnosti“ in „neutemeljene pri
tožbe“, temuč sem navedel ka zanjive sa mo volj
nosti, in nepostavne pomanjkljaje in nedostat
nosti, katere sem z dokumenti in paragrafi utemeljil

št. 18950, s katerim min. odlokom je bila namreč tukajšnja bolnišnica usmiljenih bratov proglašena za javno, občno bolnišnico z vsakdanjo prehranitvino 2 gold. za I., 1 gold. 40 kr. za II. in 70 — (reci sedemdeset) kr. za III. razred. Tu naj omenim, da so bili deželni odbor od zdravniške enketne komisije, deželni poslanci obeh narodnosti po meni opozorjeni, da je bolnišnica usmiljenih bratov javna in torej protipostavno brez štatuta. Deželni zbor je potrdil ono poročilo, koje je odobrilo tudi c. kr. namestništvo, in bolnišnica usmiljenih bratov je ostala še dalje brez štatuta, kar škoduje deželnemu interesu in humanitetu. In to je, kar jaz zahtevam, da naj se uvede.

II. S to bolnišnico je združena blaznica; da je res blaznica in ne samo opazovalnica, sem dokazal s tem, da jo priznava oskrbništvo samo za tako v vseh svojih letnih poročilih, ne da bi temu c. kr. namestništvo oporekalo; potem s tem, da dežela ne odpošilja blaznih v druge blaznice, ampak da jih je še sama izvleka iz Tržaške blaznice, iz Ljubljane in celo iz Pariza, in pa ker imajo samo naši blazni v tukajšnji blaznici več preskrbovalnih dñij nego v bolnišnici vsi bolni skupaj. No! vsled naredbe notranjega ministerstva od 14. maja 1874. § 21, mora imeti vsaka blaznica, bodisi javna ali zasobna, štatut, potrjen od c. kr. ministerstva notranjih zadev; a blaznica usmiljenih bratov tudi tega nima; in jaz zahtevam iz dobrih uzrokov, naj se štatut postavno uvede.

III. Navedel sem v pritožbi, da ne stanuje noben zdravnik v bolnišnici; dalje da je do leta 1883. samo dr. Perco zjutraj obiskoval bolnike za letnih 400 gold., in da so bili do onega leta blazni ne le brez zdravnika za umobolne (brez psihijatra) ampak celo brez vsake zdravniške pomoči akopram je potegnilo bolnišnico oskrbništvo nad 6209 gold. na račun zdravnika. Sploh pa ne zdravi blaznih niti danes psihijater, ki bi moral po postavi celo v blaznici stanovati in bi koristil celi deželi, ki je brez njega. Za vse to sem navedel dokumente in postave. Dalje sem visokemu ministru naznani, da v konventu nimajo ne zdravnika, ne okulista; o psihijatu pa niti govora ni; za to imam v rokah uradni dokument.

IV. Vlado sem opozoril, da bolnišnico oskrbništvo krivo navaja v svojih letnih poročilih itd. min. odlok, ki izrecno zahteva, da je prihranitnina v vseh razredih za domačine in tuje jednaka, torej v III. razredu 70 kr. na dan. Ako pa bolnišnico usproti min. odlokovi dobiva od naših bolnikov III. razreda direktno le 40 kr. (tuji), katerih je vedno tretjina, in pa finančna straža, plačujejo direktno 70 kr.) in od naših blaznih III. razreda 50 kr. na dan, si dodača bolnišnico usproti primankljaj do 70 kr. iz zapuščin naših pradedov, z dohodom javnega zaloga za uboge itd., s katerimi dohodki bi moralo ono vzdržavati vsak dan 27 bolnikov brezplačno, česar pa ne stori.

V. Opozoril sem vlado, da bolnišnico poslopie dežela vzdržuje, da dežela garantuje bolnišnici za dohodek ubozih bolnikov III. razreda, da ima dežela besed pri urejenju takse, a vendor da nima nikakeršne kontrole pri dohodkih in stroških in da ima oskrbništvo javne bolnišnice še celo zdravnik v svoji oblasti, kar je nezaslišano, in da ni hotelo oskrbništvo dati potrebuih dat za preiskavo, niti gosp. dež. glavarju, akopram sem jaz izračunal, da so znašali zavodovi dohodki 1882. leta 39.644 gld. 79 kr. in ne 35.759 gld. 93 kr., kakor navaja oskrbništvo v svojem nepopolnem poročilu od l. 1882.

VI. Na podlagi obrisa, kateri mi je v ta nameen pripravil in uročil vis. dež. odbor leta 1886, in ki obsegata staro in ono leta 1883. dozidano bolnišnico poslopie, sem vladu dokazal, da je celo to razširjeno poslopie pretesno za število bolnikov od leta 1882, ker ne pride na bolnika po oni štetvi niti celih 15 m² prostora, namesto vsaj 35 m²; da je pritiče za bolnike postavno nesposobno in nezdravo, brez primernih odprtij, brez primerne ventilacije in primerne svetlobe; da je veliko sob celo brez pečij in da nrtvašnica v vsakem obziru nasprotuje zdravi pameti in postavnim zahtevam; da v zavodu nemajo niti kletij za led itd. Ako bi pa to ne bilo resnično, nisem jaz temu krit, ampak dež. odbor, ki bi mi bil potem uročil napacen plan.

VII. Na podlagi priloženih dokumentov sem vis. ministerstvu dokazal, da bolnišnico usproti ne vsprijema v vseh bolnikov, kakor to postava zahteva, da oskrbništvo brez zdravnikovega vedenja bolnike odpušča, da je oskrbništvo kopijočilo v jedno in isto sobo skupaj ranjence, sifilitične bolnike, pelagrozne, tuberkulozne in celo blazne in da je vsem skupaj stregel jeden in isti postrežnik; da je terjaloskrbništvo od posameznikov nepostavno, preveliko prehranitvino, da neso bili bolniki primerno postreženi; da neso dobivali od zdravnika predpisanih zdravil, da je bila večkrat jed tako slaba, da bi je ne bila jedla niti žival, da so posvetni strežari i tudi usmiljeni bratje z blaznimi prehudo ravnali itd.

Te dogodek, mej katerimi so celo kaznjivi, in nepostavnosti naj vis. c. kr. ministerstvo po §-u 84. kazenskega postopnika prešče in ovrže, potem bode dežela in podpisani njen poslanec zadovoljen, ne pa, ako pisek pravi, „da je komisija strmela, kako je mogoče dajati bolnikom za borih 40 kr. takšen vsakdanji živež in zdravila, kakor menda nikjer drugod — mej tem ko morajo v Trstu plačevati 84 kr.“

Ako pa primerjamo razmere Tržaške z našimi, moramo priznati, da bi tukajšnja bolnišnica res lahko izhajala nasproti Tržaškej le s 40 kr., mej tem ko ji pride ne 40, ampak 70 kr. na dan od vsakega tujca in našince III. razreda. Sicer pa imamo mnogo javnih, posvetnih, boljše urejenih bolnišnic, kakor je naša, ki izhajajo z dosti manjšo prehranitvino. In taki kaznjivi prestopki so uzrok preveleke in zelo škodljive konkurence javne Tržaške bolnišnice, ki je lečila leta 1882 naših bolnikov 1473, mej tem ko je došlo onega leta v tukajšnjo javno bolnišnico usmiljenih bratov samo 632 naših bolnikov. In leta 1883 je lečila Tržaška javna bolnišnica 1336 naših bolnikov, ki so imeli skupaj 45.099 oskrbovalnih dñij, mej tem ko je bilo onega leta v tukajšnji javni bolnišnici usm. bratov samo 578 naših bolnikov.

Ta in še druga žalostna facta, katerih nečem navajati tukaj, pač pa pri morebitni sodnijski obravnavi, naj mi postavni organi temeljito ovržejo, sicer ni moje postopanje „nepotrebno žaljenje vodstva usmiljenih bratov“, ampak žalivo je postopanje koga drugega žaljenje ubozih davkoplačevalcev in človekoljubja.

Za ta moj trud mi pisek podnika javno nepoštenje namene. Moj namen je pa povsod, v interpelaciji, v brošuri in v pritožbi na vis. c. kr. ministerstvo javno izrečen: Jaz zahtevam od javne bolnišnice usmiljenih bratov, da zadostuje vsaj postavam, ker zadostujemo mi njej denarno; dalje od visokega c. kr. ministerstva, da naj stvar prešče po §. 84. kazenskega postopnika, da zadosti zahtevam človečnosti in deželnemu in javnemu blagru. To zahtevati sem že postavno dolžan kot praktičen zdravnik in še posebej pa kot deželni poslanec. Zato imenujem pisca v tem oziru zlobnega obrekovovalca.

Jaz tudi ne rušim narodne discipline mej slovenskimi poslanci — in samo za to smo na izrečeno zahtevanje dr. Abrama solidarni — ker ni šlo tukaj za narodnost, ampak za javni interes in še posebe za interes cele naše dežele, in kar je še najvažnejše, za človekoljubje, ki ne spada k narodnosti. Tudi se nisem uprl, da bi to dosegel, proti slovenskim, ampak proti vsem deželnim poslancem, akopram v slovenskem jeziku, ne glede na trud, na moralno in materialno škodo, katero sem si s takim postopanjem naklonil. Sicer pa sem se potegoval tudi drugikrat javno, kadar je šlo za blagor ljudstva, a zmirom le iz znanstvenega in človekoljubega namena; tako mej drugim leta 1878 pri neki epidemični bolezni, ki je zadela naše mesto in okolico, in leta 1879 pa pri Goriškem pokopalšči.

Iz tega naj čitatelji sodijo, s kako pravico oznanja pisec s svojega visokega stališča, da objavljam „dozdevne“ pomanjkljivosti in nedostatnosti bolnišnice usm. bratov ter da ulagam „neutemeljene pritožbe na vis. vlado, ki uzrokuje ne potrebno žaljenje vodstva usm. bratov“. Menim, da moje postopanje je utemeljeno na dejanskih razmerah in dejanjih, katerih do zdaj niti vlaži niti deželni zbor nista mogla tajiti, in da torej žaljenje vodstva usm. bratov je jako potrebno v korist žaljenim deželnim koristim in žaljeni človečnosti.

Dr. Aleksij Rojc,
deželni poslanec.

Domače stvari.

— (Gosp. dr. Janežič,) koperator v Komeni, imenovan je profesorjem na bogoslovskem semenišči v Ljubljani.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 12. zvezek. V njem nadaljuje se roman „Zorin“.

— (Dramatična šola) prične se v četrtek one 15. septembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih čitalničnih. Oglase vsprijema društveni regisseur jutri v nedeljo dne 11. t. m. od 9. do 11. ure do poludne v čitalnici v I. nadstropji.

— (Vovaštvo) povrnilo se je od manevrov pri Postojini v Ljubljano. Včeraj dopoludne došli so topničarji, popoludne po 1. uri pa z godbo domači 17. pešpolk baron Kuhn.

— (Utonil) je na malega šmarja dan v Malem grabnu 7letni sin Andrej ribič Čižman. Deček šel se je kopat in našel v globoki vodi smrt, čemur pa nikakor ni bila uzrok „brezkrbnost o četova“, ker je ribič Čižman v obče skrben oče in se mu tudi v tem slučaju ne more niti trobice očitati.

— (Včerajšnji mesečni semenj) bil je slabu obiskan. Živine prignalo se je le 533 glav in sicer: 151 konj, 189 volov, 145 krav in 48 telet. Precej živine nakupili so Lahi, največ konj, katere so v Milan poslali.

— (Velik požar) bil je v četrtek v Zaglogu pri Cerklavah. Pogorelo je 12 stanič z gospodarskimi poslopiji. Pogorelci bili so večinoma zavarovani pri „Slaviji“ in pri „Graški vzajemni zavarovalnici“.

— (Handbuch für Stadt- und Land-Verzehrungssteuer-Ueberwachung - Or-

gan.) To je praktična poučna knjiga za dacarje, ki je ravnonar izšla in katero je spisal tukajšnji užitninski uradnik Ignacij Stupica. Knjiga bode dobro služila dacarjem in sploh onim, ki imajo posla z užitnino, kakor tudi krčmarjem, mesarjem in trgovcem, ki tržijo z blagom, užitnini podvrženim. V knjigi razvidne so vse pravice in dolžnosti dacarjev in strank. Pisana je knjiga v nemškem jeziku, zakaj, povedal je pisatelj v predgovoru, na konci pa je pridejanih tudi par slovenskih obrazcev. Knjiga obseza 232 str. in stoji v platno vezana pri pisatelji in samozaložniku na M. Terezije cesti št. 10 v Ljubljani 1 gld. 50 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 10. septembra. V državni zbor voljena v mestnem okraji Krumovskem Kraus s 1132 glasi, v Praškem Starem mestu Mladčeh profesor Blažek.

London 10. septembra. V Michelstownu na Irskem ukazal je sodec prijeti poslanca Obriena, ker ni hotel priti na povabilo. Prebivalstvo bilo zaradi tega jako razburjeno. Sklical se je meeting, da narod izreče svojo nevoljo. Na meetingu prišlo do poboja mej policijo in prebivalstvom. Policija rabila orožje, več mrtvih in ranjenih.

Sofija 9. septembra. Namerava se osnovati vojaška pisarna kneza Ferdinanda, v katero se bode mej drugim poklicnim poklicnikom vojaške šole major Petrov.

Berolin 9. septembra. „Norddeutsche Allgemeine“ pobija mnenje, da se nemška politika v Bolgarski ravna po potrebi, da bi od Rusije kaj dosegla. Ruska politika nikjer nemški politiki ne nasprotuje, niti ga ni nagiba, da bi Rusiji delali usluge in pričakovali protiugov. Nemčija politike spoštovanja pogodb ne bode radi tega opustila, ker ni protiruska.

London 9. septembra. V Michelstownu na Irskem spoprijelo se je prebivalstvo s policijo. Slednja posluževala se je orožja. Več mrtvih in ranjenih.

Bratje Sokoli! Pozor!

Prihodnjo nedeljo dne 11. t. m. odpeljemo se točno ob 6^{1/2}. uri zjutraj z zastavo v Škofjo Loko, da se udeležimo slavnosti 25 letnice Loške čitalnice. Zbirališča točno ob 6. uri zjutraj na kolodvoru južne železniške, kjer se nam pridruži godba Domžalska. Prisjetite v zbranju in številu! Vsprejmite srčno: Na zdravje! ODBOR.

Zavetja

Dneva, kakoršen je bil 4. septembra t. l., je Slovenji Gradec videl ni. Sijajno se je vrnil in vredno vlečuma Trstenjaka njegova slavnost. Pri krasnem vremenu zbralo se je na stotine občinstva, prihitele je od vseh pokrajini domovine mile, da počasti in vidi velikega rodoljuba pri redkej slovesnosti.

Podpisani odbor ima radi tega izpolniti priznato dolžnost, da izreče javno gorko zahvalo vsem mnogobrojno došlim častilcem Trstenjakovim. Posebno se zahvaljuje vrlim pevcem „Slovenskega pevskega društva“ s Ptujem; slavnemu „Pisateljskemu društvu“, zastopanemu po njegovem predsedniku g. dr. Josip Vošnjak-u in g. prof. Račič; slov. „Dramatičnemu društvu“, zastopanemu po g. dr. Tavčarju in g. dr. Staremu; „Matici Slovenski“, zastopani, po g. prof. Pleteršniku in „Matici Hrvatski“, zastopani, po g. prof. dr. Hoić-u; „Sokolu Ljubljanskemu in Savinjskemu“, brhkim Slovenkam, ki so prihitele od raznih krajev na slavnost Trstenjako, in gospoj Güntherjevi, ki nam je pripravila v isti izvrsten skupen obed, gorko zahvalo izreka c. kr. okr. glavarju Slovenjegraškemu g. vitezu Finetti-ju, g. okr. sodniku dr. Fonu, ostašim gg. c. kr. uradnikom in državnemu in deželnemu poslancu g. Mihi Vošnjaku, ki so se svojo udeležitvijo povikšali slavnost; zahvaljuje se zastopanim slavnim čitalnicam: Celjski, Ljubljanski, Mariborski, Ptujski, Šaleški in drugim; bralnima društvoma iz Ribnica in sv. Lovrenca v Puščavi; nadalje okrajnima zastopoma: Slovenjegraškemu in Šoštanjskemu in njiju načelnikoma g. J. Rogini in g. I. Vošnjak-u; občinam Slovenjegraškega okraja, občini Mozirski, Velenjski, Vrantski, Žalški; gospoda slavljenca rojstni občini sv. Jurija na Ščavnici, kakor občini sv. Jurija ob južni železniški, ki je bivšega večletnega župnika imenovala častnim članom in mu po g. županu dr. G. Ipačiči in g. Kavčiči izročila krasno izdelano diplom; zahvaljuje se častitej duhovščini Slovenjegraške in Mariborske okolice, akad. društvo „Triglav“, slov. abituirjentom in gimnazijcem Mariborskim, gg. učiteljem Slovenjegraškega, Maren-

berškega in Šoštanjskega okraja in slavnemu učiteljskemu društvu Ptujskemu; srčno se zahvaljuje č. g. Pogačniku, župniku iz Kotelj in g. Podobniku iz Velikovca kot zastopnikoma ustajajočega Kortana; istotako zastopniku dajne Dalmatinske in Primorske, vrlemu g. prof. Simon Rutarju; onim Slovenjegračanom, ki so blagovoljno pripravili prenočišča za došle goste, in vsem časopisom, ki so prinašali dopise, Trstenjakove slavnosti se tikajoče; konečno se najiskrenješe že zahvaljuje g. dr. Serneču iz Celja in g. dr. Tavčarju, koja sta, prvi pri banketu, drugi pri narodni veselici v naudušujočih besedah slikala težavno, a veliko delo slavljenjevo.

Živel Trstenjak, živel čestilci njegovi!

V Slovenjem gradi 5. septembra 1887.
Slavnostni odbor.

Zahvala.

Dne 4. sept. t. l. slavila se je v Slovenjem Gradi sijajno petdesetletnica pisateljevanja našega velezasužnega Nestora, g. Davorina Trstnjaka, župnika v Starem Trgu pri Slovenjem Gradi in ob jednem njegova sedemdesetletnici. Pod pisani odbor izreka javno iskreno zahvalo vsem tistim gg., ki so kaj pripomogli k slavnosti, v prvi vrsti lokalnemu odboru v Slov. Gradi in njegovemu načelniku g. Farskemu, tovarnarju, slavnostnemu govorniku g. dr. Ivanu Tavčarju, slavnemu "Slovenskemu pevskemu društvu" v Ptui, "Savinjskemu in Ljubljanskemu Sokolu", obilnim deputatom, vrste mnogobrojnim gostoljubnim Slovenjegradčanom, ki so radovoljno sprejeli Trstenjakove čestilce na stanovanje; gospé Güntherjevi gostilni za izborno posrežbo sploh vsem tistim, ki so nas kakorkoli sibodi podpirali.

V Ljubljani, dne 9. sept. 1887.

Odbor "Pisateljskega društva".

Javna zahvala.

V veliko dolžnost in čast se štejem tem potom se zahvaljevati javno iz dna srca častnemu odseku, posebno g. inženjeru M. Živiu kot načelniku in gosp. Vekoslavu Kalistru kot blagajniku, da so se blagovoljno trudili postaviti nepozabiljivemu Ivanu Dolinarju prekrasni spominek v Trstu, kakor tudi spominska prekrasna dragocena plošča v Škofjolku, koja bila je uzipana v rojstno hišo in odkrita dne 28. avgusta 1887, kakor tudi vsem prečastitim rodoljubom, ki so blagovoljno darovali v ta namen. Bog plati.

Katarina vdova Dolinar,
soprga.

V Trstu, dne 9. septembra 1887. (649)

"LJUBLJANSKI ZVON"
stoji (192-126)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

9. septembra: Liza Vidic, delavka, 32 let za božastjo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. sept.	7. zjutraj	735.42 mm.	15.4°C	brevz.	megl.	0.00 mm.
	2. pop.	734.32 mm.	27.4°C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	734.80 mm.	19.4°C	sl. jz.	jas.	
8. sept.	7. zjutraj	737.86 mm.	15.4°C	sl. jvz.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	739.00 mm.	25.6°C	z. jvz.	jas.	
	9. zvečer	739.82 mm.	20.6°C	sl. jvz.	d. jas.	
9. sept.	7. zjutraj	740.11 mm.	14.6°C	sl. svz.	d. jas.	1.80 mm.
	2. pop.	738.26 mm.	24.0°C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	737.88 mm.	18.8°C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 20.7°, 20.5° in 19.1°, za 5.2° in 4.1° nad normalom

Dunajska borza

dne 8. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 81.10	—	gld. 81.25
Srebrna renta	82.50	—	82.70
Zlata renta	112.75	—	112.75
5% marčna renta	96.20	—	96.40
Akcije narodne banke	884.—	—	883.—
Kreditne akcije	282.90	—	283.30
London	126.05	—	126.05
Srebro	—	—	—
Napol.	9.96	—	9.95 ^{1/2}
C. kr. cekini	5.92	—	5.92
Nemške marke	61.55	—	61.52 ^{1/2}
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	20 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 "	168 "	— "
Ogerska zlata renta 4%	100	75	75
Ogerska papirna renta 5%	87	80	80
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	—
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	125	25	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25	25
Kreditne srečke	100 gld.	178	—
Rudolfove srečke	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	113	20
Transmway-društvo v.	229	50	50

Ivan Smetana, c. kr. žandarmerijski ritmojsier in deželni žandarmerijski poveljnik za Kranjsko, naznanja potrtega srca v svojem imenu in v imenu vseh ostalih sorodnikov, da je Bog Vsemogočni poklical dne 8. septembra popoldne njegovo iskreno ljubljeno soprogo

IVANO SMETANO, ROJ. WERNER,

po dolgej težkej bolezni in 23 letnem srečnem za-konu k večemu počitku na oni boljši svet.

Pogreb bode v soboto dne 10. septembra po-poldne ob 5. uri iz hiše žalosti v Gradišči št. 2 na takojšnje pokopališče.

Sveti maše zadušnice brale se bodo v več cerkvah. (644)

V Ljubljani, dne 8. septembra 1887.

Poslano.

Najbolj razširjeni časopisi po vsej Evropi objavili so spomladi l. 1887. naslednjo novico:

(Vsled čajovega pokušanja zbole) Ruski trgovec s čajem, Molchanov, na Kitajskem, ki premore milijone, je zdaj v Parizu, kamor se je prisel zdraviti zaradi nje-geve živene ali nervne bolezni. Petdesetletni mož bolehal vsled pokušanja čaja na obeh in živcih. Peča se pa že dle nego četrt stoletja z izvažanjem čaja v Evropo; vsled njegovega posredovanja pošiljajo ves čaj po karavanah na Rusko in od tod še le v druge dežele. Pridevanje čaja je na Kitajskem prepovedano Evropicem, a klijub temu so tu vsled njegovih trgovinskih zvez neizmerne pokrajine njegova last.

Ravno iste nasledke kot čaj ima tudi kava; obstoję pa isti v svojstvih kofeina in theyna, ki so v svoji kemični sestavi popolnem slični.

Pijte Ubald pl. Trnkóczy-jevo hmeljevo sladno kavo.

Zdravilna kava.

I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.
II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to naj-bolj ugaja.

III. Prihranite si v denarji pri gospodinjstvu.

Važno in neobhodno potrebno za helegajanje na želodeci, prsih, jetrih, obistih in živcih, na de-jenčke, otroke, slabotne, za ženske pred ja-ponijo, otročje postelji, prebolele, malokrvne t. t. t. t. t.

Zamotek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.

Dobiva se v (612-3)

LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Prodajalci na drobno dobé znaten rabat.

Pomočnik

z dobrimi spričevali vsprejme se takoj v trgovini s špeco-rijo in železino na deželi. — Pobliže pri upravnosti "Slovenskega Naroda". (643-1)

Denar, ki se more vrnilti od 1 do 10 let v majhnih mesečnih obrokih, reelin, diskretno in po ceni, toda le 300 gld. in več, dobē na posodo kavalirji, častniki, industrije, posestniki graščin, hiš in zemljišč, profesorji, zdravniki, uradniki, učitelji, trgovci in osobe, ki imajo pravico do pokojnine in dediščine, duhovniki in dame tu in na deželi. Naslov: F. Gurre, kreditni zavod, Gradec. (515-22)

Agente za zavarovanje za življenje in proti ognju za mesta, trge in večje župnijske kraje vsprejme **dobra in jako priljubljena avstrijska družba**. Pri primerno uspešnem delovanju stalne plače. — Pisemna vprašanja pod „L. N. 1867“ poslati temu listu. (70-50)

Dober postranski zasluzek.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO

pri c. kr. konc. Anchor Line,

Dunaj, I., Kolowratring 4.

Solske knjige za vse učilnice in Solske priprave

prodajalci (650)

J. GIONTINI,
Mestni trg št. 17.

Pouk

v angleščini, francoščini in privaten pouk v predmetih ljudske šole.

Ana Bold,

(640-1) Sv. Petra cesta št. 27.

Št. 13.817.

(632-2)

Razglas.

V zmisu §. 6 zakona z dne 23. maja 1873 (drž. zak. štev. 121) se naznana, da bo prvotni imenik porotnikov za 1888. leto od 10. do 18. t. m. v magistratnem eks-peditu izpoložen, da ga vsakdo lahko pre-gleda in svoje ugovore naznani.

Porotniške posla so po §. 4 omenjene po-stave oproščeni:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsegdar;

2. udje deželnih zborov, državnega zбора in delegacij za čas zborovanja;

3. osobe, ki neso v dejanski službi, pa so pod-vržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4. osobe v službi cesarskega dvora, javni pro-fesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih ni moči utrpeti, za sledče leto;

5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v jednem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 1. dan septembra 1887.

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopja na Bojančih v Črnomeljskem okraju vršila se bode zmanjševalna licitacija

Pri J. Modic-i v Novi vasi pri Rakeku
se vsprejme

učenec ali učenka

za prodajalnico z mešanim blagom. — Več se zve pri zgraj podpisem. (628—2)

Marijinceljske kapljice za želodec.

CES. REP. SCHUTZMARKEN.
MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH I STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudij zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh bolezni v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomaganje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlate-nico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje sreca, zabase-nje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 20 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozorjamo, da se te istinite Marijinceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611—3)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razposilja se vsak dan po pošti.

Zobozdravnika Paichel-a ustni in zobični preparati.

(Ustnevodna esenca in zobični prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zobiča, zbranijo, da se ne dela zobični kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdečo sapo.

Posebno utrujejo otle zobe, ustavljajo krvavljenje dlesna, zabranjujejo trohnjenje zobiča in če se stalno rabijo, odpravijo vseke zobične bolezni. Cena steklenici zobovodne esence 1 gl., škateljot zobičnega praška 60 kr. (288—45)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradeckega mostu v Kóhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Slobodi in trgovci Karinger-ji.

Roks & Drops, metinke (melisence) in vse druge trgovinske in fine sladčice

Izdeluje

FRANC ŠUMI,

Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji)
v Ljubljani. (292—11)

J. ANDĚL-a
novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljince, prešičke, ptione črviče, sploh vse žuželke skoraj nenačrtno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zaledje ne ostane nobenega sledu.

Pravi prah se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,

„pri černém psu“

13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu na Dunajske cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznajene po plakatih. (369—9)

ANA SCHUKLE

Vegove ulice št. 8

otvor

(621—3)

poučevanje klavirja

dne 16. septembra.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmej mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznajati, da imam za

jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljše angloško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroju z zagotovilom kako reeline in kolikor može cene postrežbe.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Pauschinh-ovej hiši. (565—5)

Kisla voda, kopališče Radence

s svojo jako obilo „natro-lithion-kisline“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljenokislki „Lithion“ pri protinu najboljše in najgotovje zdravljiva voda kot specifikum pri protinu, kamani v želodci, mēhurji, ledvicah, zlati žili, bramoreci, brahori, zlatenjei, želodnih bolezni, kataru. Kopelji, stanovanja, restavracija cen.

Glavna zaloga pri Ferd. Plautz-u v Ljubljani. (349—12)

! Gostilničarjem na deželi!

priporočam razen eksportnega piva

dvojak

(Jako krepko pivo)
(Doppelbier)

iz pivovarne bratov Koslerjev v steklenicah po $\frac{1}{10}$ litra. (462—28)

Zahtevajo naj se ceniki.

A. Mayer-jeva zaloga v Ljubljani.

BUDIMSKA Rákóczy GRENČICA.

Kot gotovo uplivajoče čistilno sredstvo priporočajo najslavnejši zdravnik pri trebušnih boleznih, zastajanji krv, zlatej žili, bolezni na jetrih in ledicah ter škrofuloznih boleznih, mrzlici, protini, spuščajih, zapiranji itd. Prodaja se v vseh specerijskih in prodajalnicah mineralnih vod, kakor tudi v lekarnah in droguerijah.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti. (307—14)

Kuverte s firmo
priporoča po nizkej ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Spedicijski bureau za ces. kr. avstrijske državne železnice

Nasproti **JOSIP STRASSER** Nasproti
kolodvora. v Inšpruku na Tirolskem. kolodvora.

Potovalna posredovanja v vse kraje.

Natančneja izvestja za vse obhode.

Kombinovani in mejnaročni obratni obhodi.

Specjalne uredbe za planinske obhode.

Vožni bili za Severno in Južno Ameriko, Afriko, Avstralijo itd. itd. (104—27)

Rotterdam | vozijo vsako nedeljo
Iz in in | prekrasni parniki od ces. kr.
Amsterdam | avstrijske vlade

koncesijonovane nizozemsко-ameriške

parniške družbe v Novi York.

Iz Inšpruka via Arlberg je najkrajša in najcenejša pot.

Malenčni sirup,

kateri se s parom zgoščuje in kuha, je popolnem čist ter se izdeluje iz najlepših duhetečih kranjskih gorskih malec. Ta sok se ne pokvari veliko let in ohrani vedno svojo krepko vonjavo in naravno barvo, ako se ga hrani v steklenicah, ležečih na hladnem.

Prodaja se v steklenicah po 1 kilogr. 80 kr., 10 steklenic 7 gld. 50 kr. Manjša steklenica velja 40 kr.

Naročuje se (5—7)

v lekarni **Piccoli-jevi**, na Dunajske cesti v Ljubljani, in se z obratno pošto proti povzetju ali predplačilu zneska točno in vestno razposilja.

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE

JE PRISTNI

LE HOUBLON

Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vseučilišči,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu nesko pridaje nikake zdravju škodljive reči.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdej kozi na podplatih in petah roti bradovicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zajamčen. Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razposiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaju.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovu D. Rizolli; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, P. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Beljaku F. Scholz; v Wolfsbergu A. Huth.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znakmo in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“. (608—2)

MARTIN POVERAJ, civilni in vojaški krojač.

Jedina najnovejša zaloga oblik.

Cela obleka za gospode od gld. 8.—

Salonska " " " " 20.—

Pomladanska suknja " " " " 7.50

Hlače " " " " 1.80

Cela obleka za dečke " " " " 1.50

Naročbe se hitro in lenco izvršujejo po najnovejšem kroju za vsak stan in po pošteni ceni.

Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Zaloga vsakovrstnega sukna.

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Gostilna v najem.

Gostilna v Litiji, prav blizu kolodvora, obstoječa iz 3 gostilnih sob, 1 kuhinje, 2 kleti, 2 sob za prenočevanje tujecev in 2 sob za stanovanje krčmarja, kakor tudi ledenice in mesnice, se dà na 1 ali več let v najem ali se pa hiša prodá.

Sobe so razen steklene, porcelanske in kuhinske posode popolnem s pohištvo preskrbljene.

Natančneje poizve se pri Antonu Koprivnikarju v Litiji št. 3. (642-1)

Vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa

za žage, tesarije, stavbene mizarije in mizarije za hišno opravo, za tovarne, ki izdelujejo parkete, klince, sode, vozove, zaboje in stole; stroje, ki se gonijo specijalno z roko ali nogo: ploščate in krožne žage (Band- und Kreissäger), stroje za žlebanje in dolbenje (Fräss- und Stemm-Maschinen) prodaja kot specijaliteto (722-25).

G. Tönnies-ova tovarna za stroje v Ljubljani.

Nadalje se še priporoča za popolne zgradbe tovarn, izdelovanje transmisij s kolesi za jermene iz kovanega železa in zvezami po najnovejših sistemih, skrbce iz železa in kovine.

Prodajalničen prostor.

Na tukajnjem lepem kraji, na Starem trgu št. 21, daje se v najem obširna prodajalnica z dvema magazinoma in se proda lepa popolnem nova oprava za špecerijsko prodajalnico.

Kaj več se izve ravno tam. (631-2)

„AZIENDA“,

avstro-egerska družba za zavarovanje življenja in rent. proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:
na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse štev. 43.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah:

Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smerti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmislencem;

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jaks kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

Zastopstva družbe.

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradu, Albrechtgasse 3; v Inomostu, Bačnstrasse, Hotel „Golden Schif“; v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaclava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4; na Dunaji, I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-egerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajojo pojasnila in dajojo ponudbine poleter prospekti zastonj in sprijemajo zavarovanja.

Zastopstvo v Ljubljani, Slonove ulice št. 52, pri JOSIPU PROSENC-i. (8-9)

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zaloge

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIC-a,

poprej JAKOB NEKREP,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveki, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloga pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki ceni dobivajo se

stroji in orodja za poljedeljstvo, kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje. (523-9)

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobè se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
spediterji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (401-19)

Dva prvošolca

vsprejmeta se v stanovanje s srednjo hrano, kjer se tudi dobì za primeren honorar instruktor. — Natančneje pri postreščku Gregorji Jesenko št. 27. (630-3)

Blizu realke se pri solidni rodbini jemljò na hrano dečki ali deklice. Kaj več se izve na Starem trgu št. 28, III. nadstropje. (614-3)

„THE GRESHAM“, zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filiala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz v hiši društva.

frank. 94,408,165-62

" 18,558,201-15

Izplačitev zavarovalnega in rent in zakupnini itd. za obstanka društva (1848) več kot. " 177,916,462-50

V slednji dvajsetmesečnej poslovnej periodi uložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženih ponudbah več kot. " 61,584,975-

Prospekt in druga razjasnila daje " 1,452,748,304-58

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Guido Zeschkotu. (407-4)

Za lovsko sezono!

Največja izber orožja z jamstvom, da je dobro in dobro strelija, kot

lovske puške, salonske puške, revolverji, kakor tudi vse priprave za lovce in municije

dobiva se po ceni pri

(585-6)

Franu Kaiser-ji,

puškar in prodajalec orožja, — Ljubljana, Židovske ulice.

Tudi se poprave najhitreje in najcenejše izvršujejo.

FRAN CHRISTOPH-ov svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno pripoveda, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh vrah zopet lahko rabijo.

— Dobiva se v različnih barvah (prav kakor ojnjate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-u; — v Beljaku pri Math. Fürst Sohn. (516-8)

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Velika zaloga.

VELIKO ZALOGO

FERD. BILINA & KASCH

Ljubljana, Židovske ulice št. 1
pristnega ameriškega nepremočljivega

Hyatt-perila

(Celluloid perila)

z lepim leskom in belo barvo, katero vsakdo lahko sam čisti, spiraje je z mrzlo vodo in nalašč za to prirejenim milom in s krtaco.

Stoječ vratnik za dame velja 10 kr.

" za gospode in dečke v modnej fasoni velja 25 kr.

Zavihan vratnik v modnej fasoni velja 40 kr.

Par manšet za dečke, dame in gospode v vseh modnih fasonah velja 60 kr.

Ovatniki za duhovnike s kolarom in vojaški vratniki dobivajo se po različnih cenah.

Gumb zatikalcev za vratnik in za vrat velja 2, 5, 10, 15 kr.

Par gumbov zatikalcev za manšete velja 4, 10, 20, 40 kr.

Kos Hyatt-mila velja 6 kr.

Prodajalci na drobno dobé rabat.

Priporočamo svoje perilo iz šifona najboljše baže. Stoječ ali zavihan vratnik iz šifona v vseh modnih fasonih velja 20 kr. Dvanajstoricu gld. 220. Par manšet v vseh modnih fasonah velja 30, 35, 40 kr. Dvanajstoricu gld. 3-30, 4-40, 4-40.

Najnovejše kravate za gospode so v veliki izberi od najcenejše do najfinješe baže v zalogi. (622-2)

Velika zaloga.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.